

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ

ЕМИЛ ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

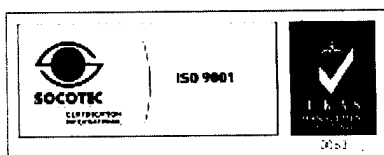
I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. ЮЛИ 2020 Г.

1. Повърхностни води

Общият обем на речния отток в страната за месец юли е 645 млн. м³. Стойността му е с 40% по-малка от стойността за предходния месец и е с 20% по-малка от стойността за юли 2019 година.

През изминалия месец средномесечните водни количества на повечето наблюдавани реки в страната са били под средномногогодишните стойности за месец юли.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец юли е 285 млн. м³, което е с 49% по-малко от предходния месец и с 30% по-малко от този за месец юли 2019 година. В резултат на валежи, значителни повишения на речните нива бяха регистрирани във водосбора на р. Искър: в периода 6-7 юли по основната река с до 201 см при гр. Нови Искър, с до 104 см при с. Ребърково, с до 86 см при гр. Роман и с до 85 см на р. Банкенска при гр. Банкя. В периода 25-27 юли, в резултат на валежи отново значително се повишиха речните нива във водосбора на р. Искър: с до 127 см при гр. Нови Искър, с до 101 см при с. Ребърково, с до 78 см при гр. Роман и с до 57 см на р. Батулийска при с. Батулия. В останалата част на Дунавския басейн отчетените повишения на речните нива, в резултат на валежи, бяха краткотрайни и не толкова съществени, основно през първата половина на юли: с до 46 см на р. Нишава при с. Калотина в периода 3-4 юли и с до 41 см на р. Осъм при гр. Ловеч. През месец юли повечето от наблюдаваните реки са със средномесечни водни количества под месечните норми, около и над тях са само средномесечните водни количества на р. Искър при гр. Нови Искър и на р. Янтра при с. Каранци. На 6.06.2020, в резултат на интензивни валежи гр. София беше наводнен, подлезите бяха под вода, а р. Перловска излезе от коритото си в централната част на града.

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец юли е 20 млн. м³ - с 42% по-малко спрямо предходния месец и с 42% по-малко от обема за месец юли 2019 година. През изминалия месец нивата на наблюдаваните реки останаха без съществени изменения. В резултат на валежи, в периодите 6-7 и 27-28 юли бяха регистрирани повишения на речните нива основно във водосбора на р. Камчия, съответно с до 48 см на основната река при с. Гроздьово и с до 45 см на р. Врана при с. Кочово. През месец юли всички наблюдавани реки от басейна са със средномесечни водни количества под месечните норми.

Обемът на оттока на **Източнобеломорския водосборен басейн** за месец юли е 250 млн. м³, което е с 26% по-малко от предходния месец и с 2% по-малко от месец юли 2019 година. През целия месец юли речните нива във водосбора на р. Тунджа останаха без съществени изменения при регистрирани денонощни колебания в границите от -27 см до +23 см. Във водосбора на р. Арда по-съществени повишения на речните нива, в резултат на валежи, бяха отчетени в началото на юли – с до 41 см по основната река при гр. Рудозем в периода 3-4 юли и с до 50 см на Бяла река при гр. Смолян в периода 6-7 юли. Краткотрайни повишения на речните нива в резултат на валежи бяха регистрирани и във водосбора на р. Марица, по-съществени в периода 6-7 юли: по основната река с до 29 см при гр. Първомай и с до 33 см на р. Чепеларска при с. Бачково. През месец юли повечето реки от басейна са със средномесечни водни количества под месечните норми, около и над тях са само средномесечните водни количества на р. Марица при с. Радуил и при градовете Пловдив, Първомай, Харманли и Свиленград и на притока ѝ р. Чепинска при гр. Велинград.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за месец юли е 90 млн. м³ - с 41% по-малко от юни и с 16% по-малко спрямо юли 2019 година. В резултат на валежи в началото на месец юли бяха регистрирани повишения на речните нива в басейна, по съществени в периода 6-7 юли на р. Струма при гр. Перник (+56 см) и на р. Места при гр. Хаджидимово (+32 см). През останалата част на юли нивата на наблюдаваните реки останаха без съществени изменения. През месец юли всички реки от басейна са със средномесечни водни количества под месечните норми.

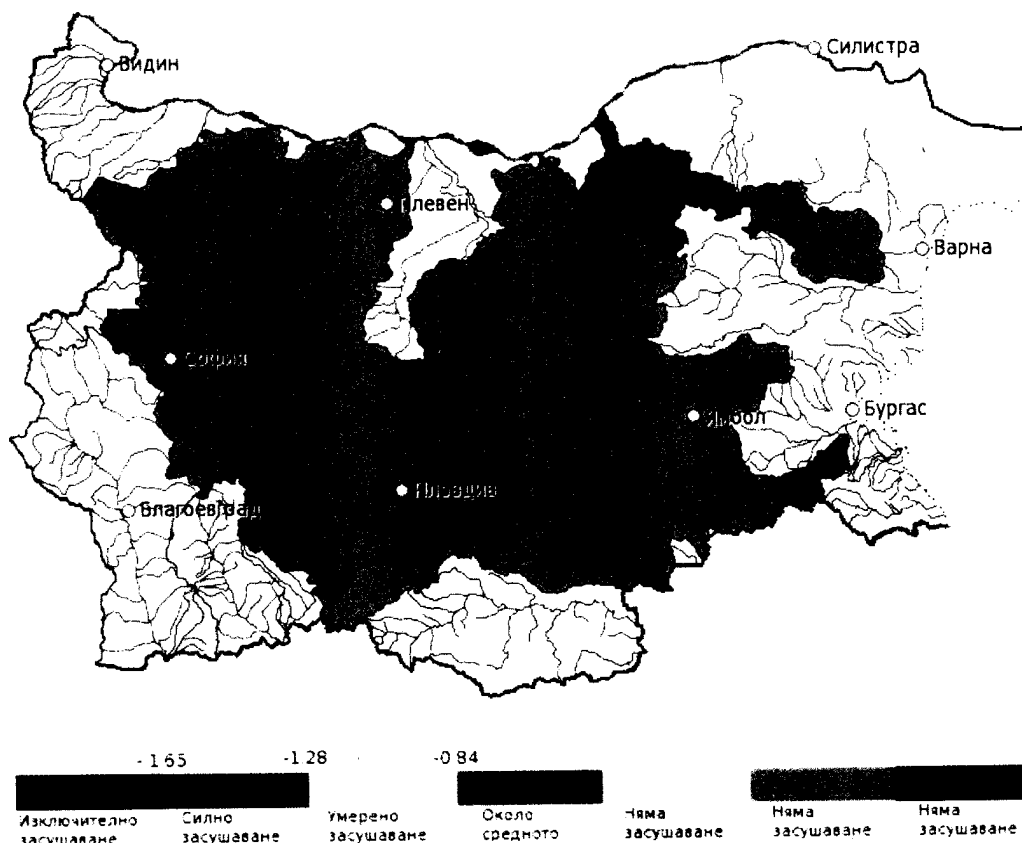
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи за юли на р. Дунав, при измервателните пунктове в българския участък, са с между 9 и 22% под нормите за месец юли и с 16 до 85 cm по-високи спрямо предходния месец.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежемесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец юли 2020 г. индексите са, както следва:

- със силно засушаване – по поречията на реките Русенски Лом и Факийска;
- с умерено засушаване – по поречията на реките Осъм, Ропотамо, Струма и Места;
- около средното засушаване – по поречията на реките Огоста, Искър, Вит, Янтра, Провадийска, Марица и Тунджа;
- във всички останалите поречия на страната няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ЮЛИ 2020 г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя:

- Сумата на общите им обеми е 6 546,19 млн. м³, което представлява около 85,1% от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири;

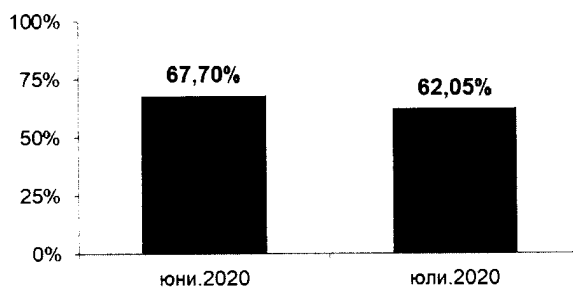
- За 43 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 474,60 млн. м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им. Сумата от наличните в тях завирени обеми към 31 юли 2020 г. е 4 107,7 млн. м³ и представлява 62,1% от сумата на общите им обеми. В края на месец юли 2019 г. този процент е бил 63,8%. **Сумарният завирен обем към 31 юли 2020 г. е с 1,7% по-малък от обема към 31 юли 2019 г. и с 5,6% по-малък спрямо обема към 30 юни 2020 г.**

През месец юли прелива яз. „Батак“ - без опасност за населените места и инфраструктурата в района, и яз. „Пчелина“, което е нормалното експлоатационно състояние на язовира. В края на месец юли със запълване над 90% са язовирите „Среченска бара“, „Боровица“, „Пчелина“, „Белмекен“, „Голям Беглик“, „Широка поляна“, „Въча“, „Кричим“, „Розов кладенец“ и „Карагьол“. Коритата на реките след язовирните стени са в добро състояние и проводимостта им е осигурена.

Няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени и съоръженията към тях.

За периода 01.07.2020 - 31.07.2020 г. наличният завирен обем в язовирите е намалял с 275,8 млн. м³.

Наличните завирени обеми в язовирите, в края на месец юли, според основното им предназначение са, както следва:

- за питейно-битово водоснабдяване – 72,0% от общия им обем;

- за напояване – 42,8% от общия им обем;
- за енергетика – 78,0% от общия им обем.

От получените данни на регистрираните общи притоци на водосборите към комплексните и значими язовири през изминалите 7 месеца на 2020 година, може да се направи следната оценка:

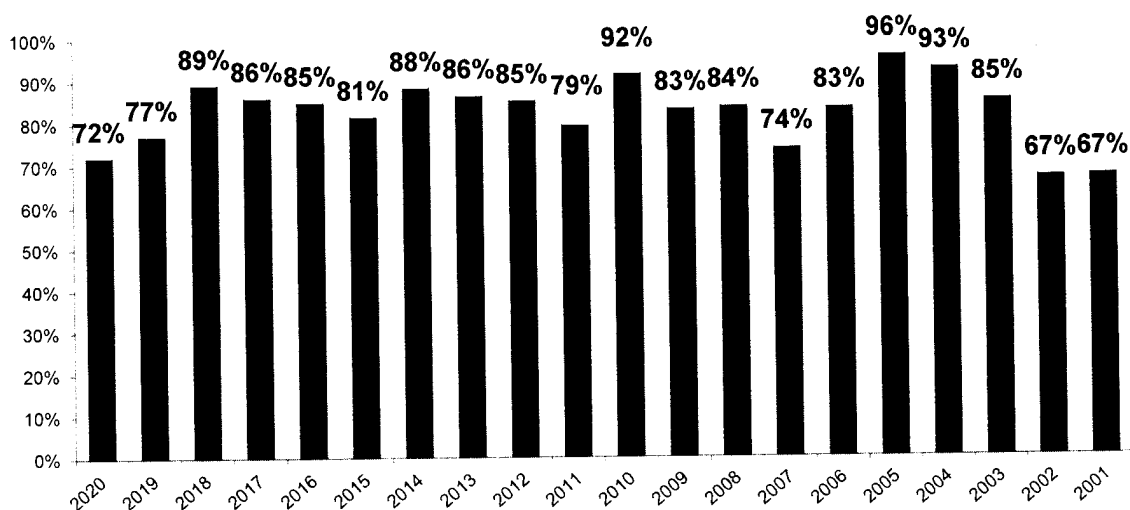
- с обезпеченост 50 % - условия на средна година са язовирите: „Бели Искър“, „Ясна поляна“, „Белмекен“, „Чаира“, „Домлян“, „Батак“, „Въча“, „Кърджали“, „Студен кладенец“, „Ивайловград“, „Пчелина“ и „Дяково“;
- с обезпеченост 75% - условия на средно суха година са язовирите: „Искър“, „Огоста“, „Горни Дъбник“, „Сопот“, „Александър Стамболийски“, „Христо Смирненски“, „Ахелой“, „Тополница“, „Пясъчник“, „Голям Беглик“, „Широка поляна“, „Доспат“, „Тракиец“, „Боровица“ и „Студена“;
- с обезпеченост 95% - условия на суха година са язовирите: „Огняново“, „Кула“, „Рабиша“, „Среченска бара“, „Йовковци“, „Ястребино“, „Съединение“, „Бели Лом“, „Тича“, „Георги Трайков“, „Камчия“, „Порой“, „Копринка“, „Жребчево“, „Малко Шарково“ и „Асеновец“.

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ С ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 31 юли 2020 г. е 1 080,0 млн. м³, което представлява 72% от общия им обем и е приблизително с 2,1% по-голям спрямо обема към 30 юни 2020 г. и с 5% по-малък от обема към 31 юли 2020 г.

Степента им на напълване е както следва: яз. „Искър“ – 83,8%, яз. „Бели Искър“ – 83,1%, яз. „Среченска бара“ – 99,2%, яз. „Христо Смирненски“ – 76,9%, яз. „Йовковци“ – 85,2%, яз. „Тича“ – 48,5%, яз. „Камчия“ – 60,1%, яз. „Ясна поляна“ – 75,1%, яз. „Асеновец“ – 38,6%, яз. „Боровица“ – 96,7%, яз. „Студена“ – 85,5% и яз. „Дяково“ – 80%.

Процент на запълване на комплексните и значими язовири за питейно-битово водоснабдяване за м. юли 2020 - 2001 г.

IV. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ НА ОПЕРАТИВНО ЗВЕНО КЪМ МОСВ

През месец юли хидрометеорологичната обстановка в страната не е налагала активиране на оперативното звено.

В Национален координационен център, част от който е Центъра за управление на водите, ежедневно се следят и анализират нивата на комплексните и значими язовири по приложение № 1 на Закона за водите, правят се анализи на притока и оттока на водите им. Събира се ежедневна информация от дружествата, които осъществяват техническата експлоатация на комплексните и значими язовири въз основа, на която се изготвят ежедневно бюлетини. При необходимост се изменя месечния график за разпределение на водите и се извършва извънреден контрол за изпълнение на предписанията.

V. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ЮЛИ 2020 г.

МОСВ предприема мерки за гарантиране на приоритетното питейно-битово водоподаване от язовирите по приложение № 1 на Закона за водите.

Разрешените водни обеми за питейно-битово водоснабдяване, за част от язовирите, са редуцирани в съответствие с реално използваните води през предходните месеци, с цел акумулиране на обем. С тази цел са намалени и част от заявките за напояване, като е поставено условие, разрешените количества да бъдат използвани по изготвен график за подаване на водни маси, с цел потенциална икономия на вода.

- **Язовир „Асеновец“** – разрешените обеми за питейно-битово водоснабдяване са 0,800 млн. м³. Предвид предприетите действия от страна на „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр. Сливен, за включване на алтернативните водоизточници, обема в язовира се увеличава.

- **Язовир „Тича“** – Предвид ниския обем в язовира, ползването е редуцирано, като заявките на ВиК Шумен и ВиК Търговище са намалени в съответствие с реално използваните през предходните месеци водни количества - за ВиК Шумен от 2,450 млн. м³ на 2,400 млн. м³, за ВиК Търговище – от 0,790 млн. м³ на 0,700 млн. м³.

ВиК операторите и Асоциацията по ВиК-Шумен многократно са уведомени за необходимостта от предприемане на мерки по отношение на рехабилитация на наличните алтернативни водоизточници и инвестиции с оглед обезпечаване на допълнително пречистване на водите налични в язовира под санитарния минимум. Към настоящият момент няма депозираните заявления за издаване на разрешителни за водовземане от алтернативни водоизточници.

Минимално допустимият отток в реката след язовира е за 95% обезпеченост на притока.

Заявката на НС ЕАД е редуцирана от 2,960 млн. м³ на 1,000 млн. м³.

Поставено е условие количествата за напояване да бъдат използвани по изготвен от НС ЕАД график за подаване на водни маси, с цел потенциална икономия на вода.

- **Язовир „Студена“** – предприети са действия за максимално ограничаване на водовземането от язовира, като се подават води единствено за питейно-битово водоснабдяване. Предвид наличния обем в язовира, заявката на ВиК Перник е удовлетворена – от яз. „Студена“ са разрешени 1,450 млн. м³, с допълване на 0,470 млн. м³ от водосбора на яз. „Белмекен“.

С цел осигуряване на питейно-битовото водоснабдяване на гр. Перник, с изменение на месечния график са отпуснати допълнително 0,300 млн. м³ вода от яз. „Студена“. Изменението е наложено предвид отлагане на планираните ремонтни дейности на главен клон II на яз. „Студена“, по време на които захранването на част от гр. Перник е планирано да се осъществи от яз. „Белмекен“, поради което за месеца са заявени по-малки

количества от яз. „Студена“. Предвид забавянето на ремонтните дейности водата през м. юли е подавана от яз. „Студена“ за целия град Перник.

- **Язовир „Дяково“** – разрешени са заявените количества от ползвателите за промишлено водоснабдяване и напояване. Предприетите съвместни действия с Напоителни системи ЕАД, доведоха до акумулиране на водни количества, както за питейно-битовото водоснабдяване, така също и за напояване и промишленост.

- **Язовир „Камчия“** – предвид ниския обем в язовира, заявката на ВиК Бургас е редуцирана от 4,9 млн. м³ на 4,5 млн. м³. Заявката на ВиК Варна от 3,2 млн. м³ е редуцирана до 3,0 млн. м³.

- **Язовир „Ястребино“** – заявката на НС ЕАД е редуцирана, като са разрешени 1,350 млн.м³, в това число 0,350 млн.м³ реализирани от НС ЕАД икономии през м. юни. Поставено е условието, разрешените количества за напояване да бъдат използвани по изготвен от НС ЕАД график за подаване на водни маси, с цел потенциална икономия на вода.

По искане на МОСВ, на 17 юни 2010 г. беше извършено извънредно пробонабиране от язовир „Ястребино“ в обем и показатели съгласно изискванията на Наредба №12/18.05.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно битово водоснабдяване. Пробонабирането се извърши при водовземна кула от повърхностни води и две дълбочинни проби, съответстващи на четвърти отвор при кота 320,0м и пети отвор съответстващ на кота 315,0м

Анализът на резултати от изпитване на взетите проби от язовир Ястребино сравнени с нормите, съгласно *Приложение № 1 от на Наредба № 12/18.05.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно - битово водоснабдяване* показват, че и на двете дълбочинни проби взети на четвърти и пети отвор на водовземна кула, получените стойности за показатели „манган“ и „наситеност на кислород“ отговарят на нормите за категория А2 води, по всички останали анализирани показатели водата отговаря на категория А1.

- Във връзка с направени искания от НС ЕАД за отпускане на допълнителни водни обеми, мотивирани с необходимостта от допълнителни водни количества за напояване на земеделски площи за спасяване на реколтата на земеделските производители поради сушата, с изменения на месечния график са отпуснати допълнителни води, както следва:

- ✓ от яз. „Ястребино“ – 0,650 млн. м³ вода за напояване;
- ✓ от яз. „Жребчево“ – 12,500 млн. м³ вода за напояване по направление Сливен.
- ✓ от яз. „Пясъчник“ – 10,000 млн. м³ вода за напояване;

- Във връзка с повишаване на обемите в язовирите от каскада „Доспат-Въча“ и с цел поемане на очакван приток, недопускане на евентуално неконтролирано преливане на язовирите и превенция от наводнения по поречието на р. Марица, с изменение на месечния график е поставено условие наличния обем в язовирите „Доспат“, „Цанков камък“, „Въча“ и „Кричим“ да не надвишава 90% от общия им обем, като изпускането на води от хидротехническите съоръжения бъде съобразено с проводимостта на речните русла и спазване и изискванията на чл. 142 от Закона за водите.

VI. КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ НА МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК НА КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

При осъществяването от Басейновите дирекции контролна дейност съгласно Закона за водите и Наредбата за ползване на повърхностните води, по отношение изпълнението

на режимния график за ползване на водите от комплексните и значими язовири за месец юли е констатирано следното:

- Язовир „Дяково“ - констатирано е неизпълнение на предписанието за монтиране на измервателни устройства за отчитане на ползваните водни обеми за напояване на поливни площи в района на общ. Дупница и за промишлена зона „Пиперево“. За неизпълнение на предписанието ще бъде изготвена покана за съставяне на АУАН по реда на Закона за водите в сроковете на ЗАНН.

- Язовир „Калин“ и „Карагьол“ - установено ползване на вода от страна на Кюстендилска вода“ ЕООД за питейно-битово водоснабдяване, без действащо разрешително, издадено по реда на Закона за водите и при липса на измервателно устройство. За установеното, на дружеството ще бъде наложена санкция по реда на ЗВ, в сроковете по ЗАНН;

- Язовир „Копринка“ - установено е надвишаване на разрешения лимит на водовземане от страна на НС ЕАД за напояване, за което на дружеството ще бъде наложена административно-наказателна мярка по реда на Закона за водите

- Язовир „Батак“ - установено е надвишаване на разрешения лимит на водовземане от страна на ВКТВ ЕООД Велинград за питейно-битово водоснабдяване, за което на дружеството ще бъде наложена административно-наказателна мярка по реда на Закона за водите

Предприети административно-наказателни действия през месец юли за констатирани нарушения от предходни месеци:

- съставен АУАН на „Вестел 2002“ ООД – за яз. „Георги Трайков“ за м. май за нарушение на чл. 194а, ал. 3 от Закона за водите.
- съставен АУАН № 140/14.07.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД за яз. „Домлян“ за м. май 2020 г.
- съставен АУАН № 141/14.07.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД за яз. „Домлян“ за м. май 2020 г.
- съставен АУАН № 155/28.07.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД за яз. „Пясъчник“ за м. май 2020 г.
- съставен АУАН № 149/27.07.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД за яз. „Жребчево“ за м. май 2020 г.
- издадено НП №114/24.07.2020 г. на „Напоителни системи“ ЕАД за яз. „Пясъчник“ за м. март 2020 г.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите

